

OMAPUHAСТИ RAJAMINE

Hajaasustuses ei ole reeglina ühisveevärki ega ühiskanalisatsiooni ning joogivee saamiseks ja reovee ärajuhtimisega peavad elanikud ise toime tulema. Igas majapidamises tekib pesu-, kümbalus-, köögi- ja WC-vett, mida peab enne loodusesse juhtimist korralikult käitlema. Hajaasustuses jääb seega kaks varianti, kuidas reovett ära juhtida – kasutades reovee kogumismahutit või omapuhastit.

Reovee omapuhasti ehk kohtpuhasti on puhasti, mille projekteeritud reostuskoormus on kuni 50 inimekvivalenti.

Omapuhastid jagunevad septikuteks (reovee mehhaaniline puhastus) ning biopuhastiteks (reovee bioloogiline puhastus).

Kuna Kohila vallas on suuremas osas kaitsmata või nõrgalt kaitstud põhjavesi (vt põhjaveekaitstuse kaart: <http://www.envir.ee/sites/default/files/kaitstusekaart400.pdf>), siis vastavalt Vabariigi Valitsuse 29.11.2012 määrusele nr 99 võib heitvett juhtida pinnasesse, arvestades veeseaduse § 24¹ lõigetes 8 ja 9 sätestatud erisusi ning kui heitvee juhtimine kaugel asuvasse veekogusse ei ole majanduslikult põhjendatud ning põhjavee seisundi halvenemise ohtu ei ole, järgmistes kogustes:

- kuni 5 m³ ööpäevas nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel pärast reovee mehaanilist puhastamist juhul, **kui puhastatakse ainult olmereovett, välja arvatud vesikäimlast pärit reovesi**
- kuni 10 m³ ööpäevas kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel pärast reovee bioloogilist puhastamist

Teisisõnu võib Kohila vallas reovee puhastamiseks kasutada septikud nn lahksüsteemide puhul, kus vesitualetist pärinev reovesi või kuivkäimla sisu kogutakse sertifitseeritud reoveemahutisse, mida tühjendab selleks luba omav puhgimissettevõtja ning muu olmevesi juhitakse septikusse.

Muul juhul võib septikut kasutada ainult koos biomoodulitega¹, mis tagavad reovee bioloogilise puhastamise

Omapuhasti rajamine on keelatud keskkonnaministri poolt kinnitatud järgnevatel reoveekogumisaladel reostuskoormusega üle 2000 ie:

- Kohila
- Keila jõe

Vastavalt veeseaduse § 24¹ lg 8 võib nõuetekohaselt immutada pinnasesse vähemalt bioloogiliselt puhastatud vett järgnevatel reoveekogumisaladel reoveekoormusega alla 2000 ie:

- Sutlema
- Salutaguse
- Prillimäe
- Hageri

Vt reoveekogumisalade kaarte

<http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main#HTTPw7GP5sKMJ2aXcON263jNngiqlAl7sc>

¹ Biomoodul - septiku imbtorude alla lisatavad moodul, mis on mikroorganismide kasvulavaks tagades reovee bioloogilise puhastamise

Kui planeeritav omapuhasti ei asu eelpool nimetatud reoveekogumisaladel või reoveekoormus jääb alla 2000 ie võib omapuhastit rajada, kui on täidetud seadusandluses kindlaks määratud tingimused, mis on esitatud:

- Veeseaduses
- Ehitusseadustikus
- Vabariigi Valitsuse 29.11.2012. a nr 99 vastu võetud määruses „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed¹”
- Vabariigi Valitsuse 16.05.2001. a nr 171 vastu võetud määruses „Kanaliseerimisehitiste veekaitsemeetmed¹”

Omapuhasti rajamine

Omapuhasti rajamiseks tuleb esitada läbi ehitisregistri (www.ehr.ee) Kohila Vallavalitsusele ehitusteatist ning omapuhasti ehitusprojekt.

Ehitusprojekti osad:

1. analüüs kinnistule omapuhasti rajamise võimalikkuse kohta, mis sisaldab järgmist informatsiooni:
 - 1.1. põhjavee voolusuund
 - 1.2. põhjavee kaitstus
 - 1.3. maapinnale lähimate aluspõhja kivimite paiknemissügavus (sh peab kohapeal tegema kaevamisega kindlaks kas ja mis tingimustel immutada saab)ⁱ
 - 1.4. aastaringne põhjavee kõrgeim taseⁱ
 - 1.5. puhasti mõjualasse (st 50 m + kaevude hooldus- või sanitaarkaitseala) või vahetuslähedusse jäävate kaevude paiknemine
 - 1.6. veekogusse (sh kraavi) juhtimisel analüüsida veekogu seisundit ja heitvee vastuvõtu võimet
 - 1.7. konkreetse tarbimise juures sobivaima projekteeritava reostuskoormuse määramine
 - 1.8. sobivaima heitvee ärajuhtimise lahendus (kas veekogusse või immutamine)
 - 1.9. vajadusel täiendavate meetmete määramine (nt tõstetud imbepenaar ja ülepumpla), tagamaks nõuetekohane lahendus
2. seletuskirjast (sh peab olema nimetatud konkreetse paigaldatava puhasti ja heitvee ärajuhtimise süsteemide tüüp/nimetus)
3. tugiplaani (aktuaalne geodeetiline alusplaan)
4. asendiplaanist, kuhu on muuhulgas märgitud omapuhasti osade kujad, mõjuala, põhjavee liikumise suund ja ümberkaudsed kaevud
5. heitvee imbsüsteemi läbilõikest
6. naabri kooskõlastusest kui kuja või mõjuala ulatub naabri kinnistule
7. omapuhasti kasutusjuhendist.

ⁱ kui heitvesi suunatakse veekogusse, siis punkti 1.3. ja 1.4. analüüsis kajastamine ei ole kohustuslik

Omapuhastiks oleva imbsüsteemi ja joogiveekaevu vaheline kaugus sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, maapinna langusest ning ei tohi olla väiksem kujast:

Maapinna lang, %	Kuja (meetrites)		
	Suublaks olev pinnas ja selle omadused		
	Keskliivast peenem liiv ja muu peenterine pinnas, mille $d_{10}^1 < 0,1$ mm	Peenliivast jämedam liiv ja muu keskterine pinnas, mille $d_{10}^1 > 0,1$ mm	Moreen
< 5	30	50	30
5 - 15	20	30	20

¹ d_{10} - tera läbimõõt, millest väiksemaid osakesi on pinnases 10 %.

Omapuhasti projekti võivad koostada järgmist kvalifikatsiooni omavad isikud:

- diplomeeritud veevarustuse ja kanalisatsiooni insener, tase 7 (veevarustuse ja kanalisatsiooni alleriala)
- volitatud veevarustuse ja kanalisatsiooni insener, tase 8 (veevarustuse ja kanalisatsiooni alleriala)
- volitatud ehitusinsener V (veevarustuse ja kanalisatsiooni alleriala)

Vastavat kvalifikatsiooni omavad isikud leiab nt Kutsekoja koduleheküljelt: <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsetunnistused>

Vee erikasutusluba

Kui heitvett juhitakse suublasse (sh kraavi) on vajalik Keskkonnaametist taotleda vee erikasutusluba. Erand, mil vee erikasutusluba ei ole vaja on isikliku majapidamise heitvee või vähem kui viie kuupmeetri (5 m^3) heitvee pinnasesse juhtimiseks ööpäevas. Tegevus peab siiski vastama veeseaduse § 24 alusel kehtestatud heitvee pinnasesse juhtimise korra nõuetele.

Veekogusse (sh kraavi) juhtimisel peab igal juhul enne omapuhasti kasutamist olemas olema vee erikasutusluba.

Vee erikasutusloa taotlemiseks tuleb esmalt saada nõusolek Kohila Vallavalitsuselt ning pärast nõusoleku saamist esitada vabas vormis taotlus Keskkonnaametile. Tutvu lähemalt vee erikasutusloa teenusstandardiga

https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/public/10_Vee_erikasutusloa_taotlemine.pdf

Omapuhasti kasutamine

Peale omapuhasti rajamist tuleb läbi Ehitisregistri esitada Kohila Vallavalitsusele omapuhasti kohta kasutusteatis. Juhul, kui heitvett juhitakse veekogusse tuleb kasutusteatisel lisada vee erikasutusloa number või loa koopia.

Omapuhasti kasutamisel tuleb omanikul pidada hoolduspäevikut. Hoolduspäevik on vabas vormis päevik, mis kajastab omapuhasti hooldamisega seotud informatsiooni. Omapuhasti seisukorda tuleb vähemalt kord aastas kontrollida. Kontrolli tulemused tuleb kanda

hoolduspäevikusse ja vajadusel teostada hooldustöid. Omapuhasti omanik peab säilitama omapuhasti hoolduspäeviku viimase 5 aasta jooksul tehtud kanded.

Hoolduspäevik peab sisaldama vähemalt:

- omapuhasti ülevaatuse kuupäeva
- omapuhasti hooldustööde (nt puhastuselementide hooldamine/vahetamine, bioaktivaatorite lisamine) kirjeldust ja teostamise kuupäeva
- reovee puhastamise käigus tekkiva sette äraveo kogused ja kuupäeva.